

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/1306/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814221777
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814221777.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a členov senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v spore žalobcu: B., proti žalovanej: B., t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom JUDr. Monikou Podmanickou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, o zaplatenie 2 011,38 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 18. mája 2015, č. k. 15C/73/2015-67, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žalovaná **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalobu žalobcu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie bez toho, aby sa bližšie zaoberal opodstatnenosťou uplatneného nároku. Žalobca v žalobe tvrdil, že nadobudol pohľadávku voči žalovanému na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.08.2014, v oznámení o postúpení pohľadávky však žalovanej oznamuje, že nadobudol pohľadávku zmluvou o postúpení pohľadávky z 12.9.2012. Súd prvej inštancie márne vyzýval žalobcu na predloženie zmluvy o postúpení pohľadávky za účelom upresnenia dátumu postúpenia pohľadávky a predovšetkým zistenia, či predmetom postúpenia bola i pohľadávka z predmetnej úverovej zmluvy, pretože žalobca uvádza v oznámení o postúpení pohľadávky taký dátum postúpenia pohľadávky, ktorý časovo predchádza samotnému uzavretiu úverovej zmluvy. Pokiaľ žalobca v súdnom konaní preukazoval svoju aktívnu legitímáciu listinným dôkazom, a to oznámením o postúpení pohľadávky z 19.11.2014, takto možno podľa súdu prvej inštancie postúpenie preukázať len vo vzťahu k dlžníkovi, teda žalovanej a nie vo vzťahu k súdu, konajúcemu v spotrebiteľskej veci, kde je potrebné predložiť zmluvu o postúpení pohľadávky. To žalobca neurobil. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, pretože žalobca tým, že nepredložil zmluvu o postúpení pohľadávky, nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu v spore. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, resp. rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že závery napadnutého rozhodnutia pokladá za neurgické body odvolacieho konania a absolútne sa s nimi nestotožňuje. Citoval z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011, č.k. III. ÚS 517/2011-9 - Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). V uznesení NS SR 6Cdo 214/2011 sa uvádza - Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Ak sa v konaní nedokáže,

súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku vecnej legitímácie žalovaného/žalobcu, t. j. vecná legitímácia má hmotnoprávny základ a je vylúčená z manudukčnej povinnosti súdu v zmysle § 5 O.s.p., ako aj z postupu konajúceho súdu uvedeného v § 103 a § 104 O.s.p., a teda nie je podmienkou konania. V tomto prípade žalobca uniesol bremeno tvrdenia ohľadne svojej aktívnej vecnej legitímácie, keď v žalobnom návrhu tvrdil, že došlo k hmotnoprávnemu úkonu "Oznámeniu o postúpení pohľadávky postupcom v zmysle § 526 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb." a bremeno dôkazu uniesol priložením listinného dôkazu - "Poštový podací hárok", ktorý osvedčuje právnu skutočnosť, že "Oznámenie o postúpení pohľadávky" bolo zaslané na adresu žalovaného, ktorú uviedol ako obsahovú náležitosť úverovej zmluvy. Počas trvania zmluvných vzťahov môže dôjsť k zmene "miesta zdržiavania dlžníka", a preto predvídavo k žalobe pripojil ako prílohu Oznámenie o postúpení pohľadávky, a teda okrem toho, že predmetné "oznámenie" je listinný dôkaz z pohľadu teórie práva, je to aj hmotnoprávny úkon. Konajúci súd nemôže urobiť sporným to, že návrh spolu s prílohami doručil do vlastných rúk žalovaného, a teda nesporne najneskôr týmto okamihom je voči žalovanému účinný aj hmotnoprávny úkon Oznámenie o postúpení pohľadávky, ktorý je prílohou návrhu, a teda pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, t. j. stav, kedy dlžníkovi nad mieru všetkých pochybností bolo oznámené postúpenie pohľadávky postupcom. Odvolanie proti rozsudku v tejto časti odôvodňuje tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, eventuálne súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. V neposlednom rade pokladá za nesprávny aj skutkový záver súdu prvej inštancie, že žalobca právne relevantným spôsobom nepreukázal aj doručenie tohto oznámenia postupcu dlžníkovi s ohľadom na nižšie uvedené. Oznámenie o postúpení pohľadávky je podľa jeho právneho názoru potrebné posudzovať v zmysle § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa ustálenej súdnej praxe účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi tak, že sa dostane do sféry jeho dispozície. Je tým treba rozumieť konkrétnu možnosť adresáta zoznámiť sa s jemu adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax takou možnosťou chápe nie iba samotné prevzatie písomného hmotnoprávného úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď doručenie listu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta členovi jeho domácnosti či do jeho poštovej schránky, nadobudol adresát úkonu objektívnu možnosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznamil s obsahom úkonu, postačuje, že mal objektívnu príležitosť tak urobiť (Nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 403/2010-42). Záver súdu prvej inštancie o tom, že relevantným spôsobom nepreukázal aj doručenie tohto oznámenia postupcu dlžníkovi, nemá oporu v ustanovení zákonov SR. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. V tomto prípade uniesol bremeno tvrdenia, keď v návrhu tvrdil, že došlo k oznámeniu nového veriteľa postupcom dlžníkovi a bremeno dôkazu uniesol priložením poštového podacieho hárku, lebo pri bežnom priebehu vecí je na mieste logický záver, ktorý vyplýva z kauzálnej reťaze dôkazov, že jednostranný hmotnoprávny úkon - Oznámenie o postúpení pohľadávky sa dostane do dispozície sféry žalovaného dlžníka.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP v spojení s § 470 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietavé rozhodnutie na závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal, že mu pohľadávka veriteľa D. proti žalovanej uplatňovaná v tomto konaní bola postúpená. Žalobca takýto záver vo svojom odvolaní namieta s tým, že predložil oznámenie pôvodného veriteľa o postúpení pohľadávky ako aj podací hárok, podľa ktorého toto oznámenie bolo žalovanej cestou pošty odoslané. Podľa neho v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať od neho preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky, a preto sa nemôže ani účinne dovolávať neplatnosti či neexistencie takejto zmluvy v súdnom konaní.

6. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok

uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existenciou tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania /viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009/. Odvolací súd nerozporuje, že podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. V tomto prípade sa však preukázania zmluvy o postúpení pohľadávky nedožadoval dlžník - žalovaná, ale konajúci súd za účelom overenia žalobcom tvrdenej aktívnej vecnej legitímácie. Táto jeho žiadosť bola navyše odôvodnená skutočnosťami zistenými z vykonaného dokazovania, ktoré mohli u konajúceho súdu prvej inštancie dôvodne vyvolať pochybnosti o postúpení pohľadávky, konkrétne rozpor tvrdeného dátumu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky s dátumom uvedeným v oznámení o postúpení pohľadávky. Okrem toho z listinných dôkazov vyplýva, že v deň uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky (20.08.2014) zároveň vyzýval pôvodný veriteľ žalovanú listom z 20.08.2014 k splateniu celého dlhu na jeho účet bez toho, aby v liste poukazoval na postúpenie pohľadávky inému veriteľovi, pričom upozorňoval dlžníka aj na možnosť exekučného konania. Za tohto stavu bolo namieste, že súd prvej inštancie požadoval od žalobcu preukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie predložením zmluvy o postúpení pohľadávky.

7. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej žiadne trovy nevznikli, preto neprichádza do úvahy ani nárok na náhradu trov žalovanej.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).